

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η υποστήριξη της επαγγελματικής μάθησης στη σχολική μονάδα: Ο ρόλος του ηγέτη

Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου Ευριπίδου
Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

4 Ιουνίου, 2016

Περιεχόμενο παρουσίασης

A. Πραγματικότητες - Προσδοκίες

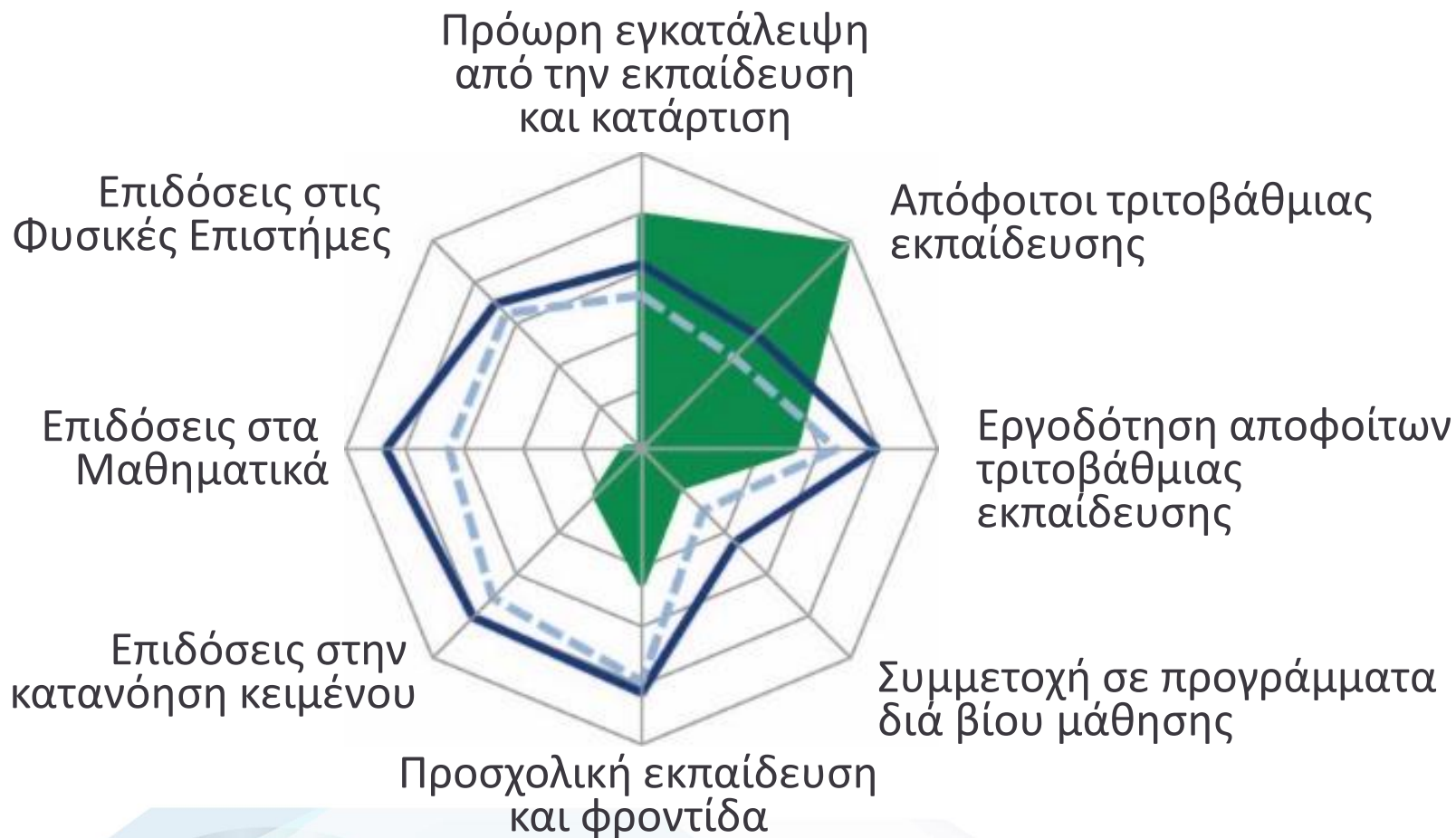
B. Η Πρόταση - Πλαίσιο: Υποστήριξη
Επαγγελματικής Μάθησης

Γ. Ο ρόλος του σχολικού ηγέτη

Δ. Προκλήσεις

Α1. Γενική εικόνα εκπαίδευσης της Κύπρου σε σχέση με τους Βασικούς Δείκτες της Ε.Ε.

Κύπρος

Στόχος Ε.Ε.

Μέσος Όρος Ε.Ε.

A2. Πραγματικότητες - Παραδοχές

- Χαμηλά μαθησιακά αποτελέσματα στις διεθνείς και τοπικές έρευνες (PISA, TIMSS, PIAAC, παγκύπριες κ.ά.)
- Εφαρμογή Αναλυτικών και Ωρολόγιων Προγραμμάτων
- Ικανοποίηση ιδιαιτεροτήτων στο σχολείο (ρατσισμός, ειδική εκπαίδευση, παραβατικότητα, αλφαριθμητισμός κ.ά.)
- Μειωμένος «ωφέλιμος» διδακτικός χρόνος
- Στήριξη και ενδυνάμωση εκπαιδευτικών
- Δημιουργία και καλλιέργεια κλίματος παιδαγωγικής ηγεσίας
- ...

Προσδοκίες για έναν ηγέτη με συγκεκριμένο προφίλ... ΠΩΣ;;;

A3. Οι προκλήσεις στο σημερινό σχολείο

Βελτίωση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Σεβασμός στις ιδιαιτερότητες

Ικανοποίηση των στόχων και εμφάσεων ΥΠΠ

Αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων

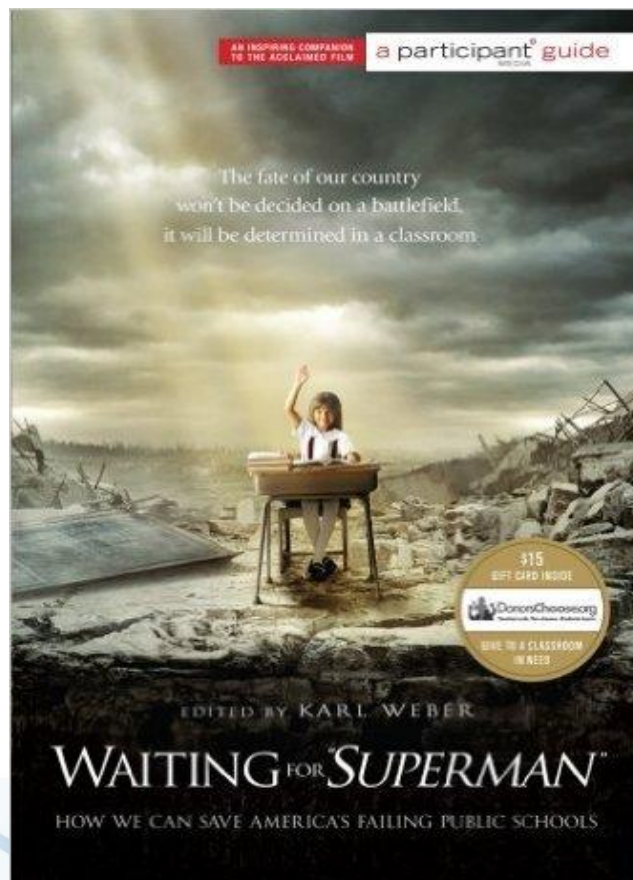
Υποστήριξη εκπαιδευτικών

Γραφειοκρατία - εγκύκλιοι

...

A4. Μήπως αναμένουμε πολλά από τους σχολικούς ηγέτες σήμερα;

A5. Τι χρειάζεται σήμερα ο/η σχολικός ηγέτης (επιλεκτικά);

- Ξεκάθαρη πολιτική/όραμα/στόχους/πού πάμε;
- ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ (εστίαση στις πραγματικές ανάγκες του σχολείου, των μαθητών και των εκπαιδευτικών)
- Υποστήριξη/ενδυνάμωση/συνεχής επαγγελματική μάθηση
- Αυτονομία/αποκέντρωση δράσεων
- Αξιοποίηση του προσωπικού του σχολείου
- Μετρήσιμα αποτελέσματα της εργασίας του/της
- ...

ΞΕΚΑΘΑΡΟ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΝΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΗΓΕΤΗΣ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ!

Β.1 Η υποστήριξη της επαγγελματικής μάθησης εντός του σχολείου είναι μια ΛΥΣΗ!

B2. Τι αλλάζει;

Θεσμοθέτηση Επαγγελματικής Μάθησης

- Υιοθέτηση του όρου «επαγγελματική μάθηση», σε αντιδιαστολή με τον όρο «επιμόρφωση»
- Σημασία και νόημα στην έννοια του «αναστοχασμού» και του «εκπαιδευτικού ως ερευνητή» στη διαδικασία επαγγελματικής μάθησης
- Επιχειρείται η σύνδεση της επαγγελματικής μάθησης του εκπαιδευτικού με την ανάπτυξη/βελτίωση της σχολικής μονάδας
- Η επαγγελματική μάθηση αποτελεί μέρος του Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΥΠΠ

(Donaldson, 2011· Επιτροπή για την ΕΜ, 2015)

B3. Επαγγελματική Μάθηση Vs Ανάπτυξη

Επαγγελματική Ανάπτυξη

Προδιαγεγραμμένο περιεχόμενο γνώσεων και δεξιοτήτων

Οι εκπαιδευτικοί δεν εμπλέκονται στη διαδικασία καθορισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της επαγγελματικής τους γνώσης και πρακτικής

Προσπάθεια υλοποίησης στην πράξη όσων άκουσε από ένα σεμινάριο

Επαγγελματική Μάθηση

Το περιεχόμενο γνώσεων και δεξιοτήτων καθορίζεται από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό μέσα από τη διερεύνηση και ανάλυση δεδομένων που συλλέγει

Οι εκπαιδευτικοί είναι συμμετοχικοί (καθορίζουν, σχεδιάζουν, αξιολογούν τη δράση) στο ζητούμενο και στη διαδικασία της εκπαιδευτικής αλλαγής και της βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου

Γνώση του εκπαιδευτικού, της πράξης του και της διαδικασίας

Αναστοχασμός

Επιμόρφωση

B4. Δύο επίπεδα δράσης με κοινό στόχο την επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών

1. Επίπεδο σχολικής μονάδας

Η Πρόταση, όπως έχει εγκριθεί από το Υ.Σ. (Αύγουστος 2015), θέτει στο επίκεντρο της Επαγγελματικής Μάθησης (ΕΜ) τη σχολική μονάδα, η οποία καλείται να δημιουργεί με συστηματικό και στοχευμένο τρόπο ευκαιρίες ανάπτυξης του διδακτικού της προσωπικού με βάση τις εκπαιδευτικές της ανάγκες και των ίδιων των εκπαιδευτικών λειτουργιών

2. Επίπεδο εκπαιδευτικού

Τήρηση ατομικού ηλεκτρονικού πορτφόλιο εκπαιδευτικού

B5. Επαγγελματική Μάθηση - στάδια

B6. Αποτελέσματα αξιολόγησης: Συνεισφορά του θεσμού - Θετικά στοιχεία

- Η σχολική μονάδα ως κοινότητα μάθησης
- Βελτίωση δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών
- Βελτίωση του σχολείου (σε θέματα συνεργασίας, των σχέσεων των εκπαιδευτικών μεταξύ τους και με τους μαθητές, αναστοχασμός, υπευθυνότητα μαθητών, επικοινωνία γενικότερα)
- Ομαδική εργασία
- Συνολικά ο θεσμός ήταν **ΘΕΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ** για τους εκπαιδευτικούς (ΠΙ - ΚΕΕΑ, 2016)

B.6 Αποτελέσματα αξιολόγησης: Πού χρειάζεται βελτίωση ο θεσμός;

- Χρόνος – θεσμική υποστήριξη
- Φόρτος εργασίας – εσωτερική αλλαγή (κυρίως για πορτφόλιο)
- Φόβος για το άγνωστο και για την αλλαγή - επιμορφώσεις
- Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας εντός του σχολείου – ανάδειξη καλών πρακτικών
- Ρόλος επιθεωρητή – υποστήριξη
- Ενδυνάμωση μηχανισμών του ΠΙ

Γ1. Ο ρόλος του σχολικού ηγέτη σε τρία επίπεδα της ΕΜ

Γ. Αξιολόγηση και
επαναπροσδιορισμός

Β. Υλοποίηση της
δράσης

Α. Εισαγωγή/απόφαση
για ένταξη στη δράση

Γ2. Εισαγωγή στην ΕΜ: Διερεύνηση αναγκών

- Καταλυτικός ο ρόλος του σχολικού ηγέτη στο να πείσει το προσωπικό για την αλλαγή
- Καλλιέργεια ομαδικού και συναινετικού πνεύματος εργασίας
- Είναι ο «πυρήνας» της αλλαγής, ο συνδετικός κρίκος όλων στο σχολείο
- Εστιασμένη δράση - σχεδιασμός
- Λειτουργεί ως σύνδεσμος με γονείς, μαθητές, εκπαιδευτικούς και εξωτερικούς συνεργάτες/αίσθηση του «ανήκειν»
- Προχωρεί σε σημαντικές ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ -ανάγκες

Σχολικός ηγέτης: ο
φορέας της αλλαγής
στο σχολείο

Γ3. Υλοποίηση ΕΜ: Έρευνα, αναστοχασμός, σχεδιασμός, υλοποίηση δράσεων

- Σχολικός ηγέτης: η «ψυχή» της ΕΜ
- Διατήρηση κλίματος συνεργασίας, επίλυση προβλημάτων, συνέργειες
- Συνεχής προτεραιοποίηση και σχεδιασμός
- Επιστημονικός τρόπος εργασίας (μετρήσιμα στοιχεία)
- Αξιοποίηση του προσωπικού του σχολείου (σωστή επιλογή ατόμων) – κατανεμημένη και παιδαγωγική ηγεσία
- Διευκολύνσεις/ευέλικτες δομές εντός του σχολείου

Σχολικός ηγέτης: ο υποστηρικτής της καινοτομίας – ο ερευνητής

Γ4. Αξιολόγηση και επαναπροσδιορισμός

- Διατήρηση κλίματος έρευνας, συνεργασίας, ομαδικότητας
- Στοχευμένη και εστιασμένη δράση/αυτοαξιολόγηση στη βάση σχεδιασμών: λογοδότηση όλων
- Επαγγελματισμός – κριτική θεώρηση των δρώμενων
- Αξιολόγηση και επαναπροσδιορισμός δράσεων/ ανασχεδιασμός/κυκλική διαδικασία
- Καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής σε εκπαιδευτικούς και μαθητές
- Ο ηγέτης λαμβάνει αποφάσεις αλλαγής, επαναπροσδιορισμού, συνέχισης κ.ά.

Σχολικός
ηγέτης: ο
«οραματιστής»

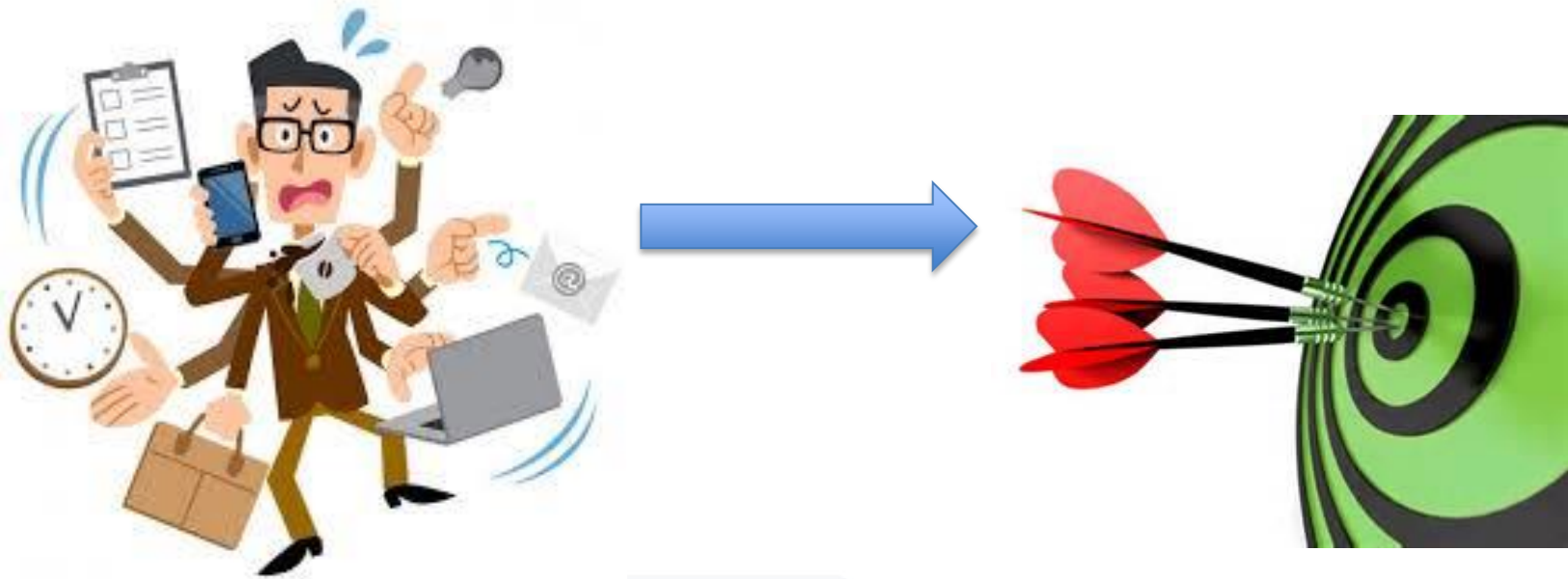

Γ5. Τι προσφέρει η Επαγγελματική Μάθηση στον/στην σχολικό ηγέτη;

- Καινοτομία
- Αποκέντρωση
- Αυτονομία
- Εσωτερική δράση
- Συνέργειες και συνεργασίες εντός και εκτός σχολείου
- **Πλαίσιο εργασίας, ώστε να δράσει όπως αναμένουμε**
-κ.ά.

Γ6. Η Επαγγελματική Μάθηση διευκολύνει τη μετάβαση από τον/την σχολικό ηγέτη του σήμερα, στον/στην σχολικό ηγέτη που θέλουμε...

Δ1. Προϋποθέσεις επιτυχίας

- Οι εκπαιδευτικοί εμπλέκονται σε εργασία και συνεχή διάλογο ως μέλη μιας επαγγελματικής κοινότητας μάθησης
- Εξετάζουν στις δικές τους πρακτικές, σε σχέση με τα αποτελέσματα των μαθητών τους
- Αναπτύσσουν και εφαρμόζουν πιο αποτελεσματικές τεχνικές, παράγουν γνώση και εμπειρία
- Επιχειρείται **αλλαγή κουλτούρας μάθησης** και νοοτροπίας συμμετεχόντων (ΥΠΠ, ΠΙ, συνεργατών, ηγετών σχολείων, εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών)

Δ1. Προϋποθέσεις επιτυχίας (2)

- Απαιτείται η στήριξη της προσπάθειας συστημικά (ΥΠΠ, Π.Ι., εκπαιδευτικές οργανώσεις, εκπαιδευτικοί, γονείς κ.ά.)
- Αναμένεται η προώθηση και διευκόλυνση καναλιών επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών (κοινοτήτων μάθησης, ηλεκτρονικά και μη)
- Επιβάλλεται η συνεχής διαμορφωτική παρακολούθηση των διαδικασιών και η διαχρονική διερεύνηση των αναγκών, ώστε να επισημαίνονται οι τρέχουσες ανάγκες επιμόρφωσης

Δ2. Προκλήσεις για το Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα

- Μεταθέσεις – μετακινήσεις προσωπικού – έλλειψη μονιμότητας και δυσκολία ανάπτυξης «σχολικής κουλτούρας»
- Κλίμα που να υποστηρίζει την αυτονομία και τη δημιουργικότητα των εκπαιδευτικών, την ανάληψη ρίσκου και καινοτομίας
- Αποσύνδεση της αξιολόγησης από την αρνητική «φόρτιση» που κουβαλά – δημιουργία κουλτούρας αξιολόγησης
- Αναδόμηση και αναβάθμιση του φορέα επιμόρφωσης του ΥΠΠ, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- ...

Καταληκτικά

- **Η στοχευμένη, συστηματική, οργανωμένη «επένδυση» στους σχολικούς ηγέτες, μπορεί να οδηγήσει στα επιθυμητά αποτελέσματα**
- **Η αλλαγή, η καινοτομία και ο εκσυγχρονισμός θα υλοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς της τάξης και τους ηγέτες των σχολικών μας μονάδων!**

Ευχαριστώ πολύ!

